

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 22/11/2023

PHÁP SƯ TỊNH KHÔNG GIA NGÔN LỤC

Phần 3 Chương 8

ĐỀ XƯƠNG HIẾU ĐẠO VÀ SỰ ĐẠO

(BÀI 6)

Hòa Thượng nói: ***“Kính lão tôn hiền, hiếu thân tôn sư là một mỹ đức tốt đẹp của dân tộc. Hơn 3000 năm nay, từ các triều đại Hạ, Thương, Châu và mãi đến cuối thời nhà Thanh, tổ tiên của chúng ta đã đời đời tiếp nối truyền thống hiếu kính. Khổng Lão Phu Tử đã sáng lập giáo học tư thực, xây dựng nền tảng cho giáo dục gia đình. Nội dung giáo dục từ thời xưa cho đến thời cận đại đều không thay đổi”***. Từ ngàn xưa hay đến ngày sau, truyền thống hiếu kính sẽ luôn được con người xem trọng.

Hòa Thượng nói: ***“Giáo dục xưa được xây dựng trên nền tảng hiếu thân tôn sư. Trong hiếu thân thì dưỡng lão là quan trọng nhất”***. Trong hiếu thân thì dưỡng lão là quan trọng nhất vì khi Cha Mẹ già sẽ cần người chăm sóc. Giáo dục Thánh Hiền lấy hiếu đạo làm nền tảng. Phật đạo cũng lấy hiếu đạo làm nền tảng. Nhiều người niệm Phật cho rằng, việc đề xướng hiếu thân tôn sư là xen tạp thậm chí họ cản trở người khác học hiếu đạo. Ngày nay, người thế gian lơ là, xem thường hiếu đạo nên truyền thống tốt đẹp này đang dần mất đi. Nếu con cái không hiếu thảo Cha Mẹ, học trò không kính trọng Thầy Cô thì xã hội sẽ ra sao? Nếu trong xã hội, người già không được chăm sóc, người trẻ không được dạy dỗ thì xã hội đó không còn là xã hội của con người! Ngay đến con vật cũng biết hiếu đạo, con quạ con biết tha mồi về tổ cho Cha Mẹ của nó ăn.

Hòa Thượng nói: ***“Hiếu dưỡng phụ mẫu là thiên chức của con cái”***. ***“Thiên chức”*** là sứ mệnh trời ban. Hiếu đạo là thiên tính, là người phải biết hiếu dưỡng Cha Mẹ, nếu người nào không biết hiếu dưỡng Cha Mẹ thì họ đã đánh mất đi tính người, họ sẽ là những phần tử nguy hiểm cho xã hội. Khi giảng bộ đĩa ***“Con đường đạt đến nhân sanh hạnh phúc”***, Thầy Thái nói: ***“Khi chúng ta chọn vợ, chọn chồng thì chúng ta phải chọn người biết hiếu đạo”***. Chúng ta chọn vợ, chọn chồng trên sắc đẹp, tiền tài thì chúng ta sẽ gặp họa.

Hòa Thượng nói: ***“Trong suốt 49 năm tại thế Thích Ca Mâu Ni Phật đã nói gì? Những lời Ngài nói chỉ tóm gọn trong một chữ đó là chữ “Hiếu”. Trong “Kinh Vô Lượng Thọ”, Phật nói “Tịnh Nghiệp Tam Phước”, trong đó phước đầu tiên là: “Hiếu dưỡng Phụ mẫu, phụng sự Sư trưởng, từ tâm bất sát, tu Thập Thiện Nghiệp”***.

Trước tiên, chúng ta phải hiếu dưỡng Phụ mẫu, kính trọng Sư trưởng, sau đó mở rộng tâm để hiếu kính đối với tất cả chúng sanh. Chúng ta hiếu kính Cha Mẹ, kính trọng Thầy Cô thì chúng ta mới có thể phát khởi tâm đồng cảm với chúng sanh.

Chúng ta đã tổ chức các lễ tri ân hơn 10 năm nay, các buổi lễ ngày càng giúp được nhiều người có cảm xúc sâu sắc và mở được tâm. Nếu mọi người có thể mở được tâm thì họ sẽ đồng cảm được với tất cả chúng sanh. Chúng ta xem thường hiếu thân tôn sư thì chúng ta sẽ không thể khởi được tâm đồng cảm đại bi. Chúng ta không khởi được tâm đại bi thì tâm chúng ta không thể tương ứng với tâm Phật.

Hòa Thượng từng nói: **“Ngày nay, chúng sanh thích nghe gạt không thích nghe khuyên”**. Người ngày nay không tin lời Thích Ca Mâu Ni Phật mà tin lời của người thế gian đây là vì lời Phật dạy khó làm, lời của người thế gian thì dễ làm. Người thế gian nói, chỉ cần ngồi trong phòng nghêu ngao niệm Phật thì cũng có thể vãng sanh. Phật dạy, chúng ta mở rộng từ tâm hiếu kính với Cha Mẹ thành tâm hiếu kính với chúng sanh, để khởi được tâm đồng cảm đại bi từ đó chúng ta từ tâm bất sát.

Hiện nay, có những tông phái nói rằng, người đứng đầu chỉ cần đưa tay ra thì có thể giúp mọi người giải thoát. Chúng ta ngày ngày tu học mà chúng ta vẫn còn đầy phiền não, vọng tưởng vậy mà có người chỉ cần đưa tay ra là có thể cứu được chúng sanh bất hiếu, vô đạo hay sao? Trước đây, có người nói, tôi dịch Kinh nhiều năm nên tay tôi chắc sẽ có rất nhiều công đức, họ nhờ tôi xoa đầu họ để họ thông minh hơn. Đây là họ đang mê mờ, công đức, phước báu phải do chính chúng ta tạo ra. Nếu tay của tôi có thể giúp mọi người thì tự tôi đã xoa đầu mình để tôi không bị bệnh khổ.

Hòa Thượng nói: **“Giáo dục thời hiện đại hoàn toàn khác biệt với giáo dục thời xưa. Thanh niên thời nay rất xem thường hiếu kính, việc này chúng ta không thể trách họ, nếu chúng ta trách họ thì chúng ta đã sai! Chúng ta phải trách chính mình không dạy họ, chúng ta không làm ra tấm gương để họ nhìn thấy”**. Trên **“Kinh Vô Lượng Thọ”** nói: **“Người trước không dạy thì đừng trách người sau”**. Người trước không nhận thức được tầm quan trọng của chuẩn mực đạo đức, không nhận thức được cần làm ra tấm gương thì đừng trách người sau. Đây là do người trước cũng không biết phải xem trọng, truyền thừa, tiếp nối đạo đức truyền thống. Hôm trước, có một vị Thầy lớn tuổi nói với tôi, hiện tại, có những người có học vị Tiến sĩ, Giáo sư nhưng họ muốn các trường học không treo dòng chữ: **“Tiên học lễ, hậu học văn”**.

Hòa Thượng nói: **“Một đời chúng ta không làm ra được tấm gương tốt vậy thì làm sao chúng ta trách được thế hệ kế tiếp! Chúng ta đừng đem trách nhiệm này đẩy cho thế hệ kế tiếp, từng đời phải biết việc này là vô cùng quan trọng, phải tiếp tục truyền thừa tiếp nối”**. Thánh Hiền thế gian nói: **“Một vị quan tốt xuất thân từ một người con hiếu hạnh”**. Người biết thương yêu Cha Mẹ mình thì mới có thể thương yêu Cha Mẹ trong thiên hạ. Người không hiếu kính với Cha Mẹ, Thầy Cô thì không thể hiếu kính với người khác. Hòa Thượng từng nói: **“Nếu chúng ta xem thường hiếu thân tôn**

sư thì chúng ta tu pháp nào cũng không thể có thành tựu, niệm Phật cũng không thể vãng sanh!”.

Trong tiếng Hán, chữ “Hiếu” ở bên trên là chữ “Lão”, ở bên dưới là chữ “Tử”. Chúng ta làm con, một ngày nào đó chúng ta sẽ làm Cha Mẹ, nếu chúng ta không biết bổn phận làm con thì con chúng ta cũng sẽ không biết bổn phận của chúng. Nhân quả này chúng ta sẽ nhận được ngay trong đời này. Chúng ta bất hiếu, bất kính thì con của chúng ta cũng sẽ bất hiếu, bất kính.

Có người đã học Phật hơn 10 năm nhưng họ nói với tôi, họ cảm thấy trong các buổi lễ tri ân do chúng ta tổ chức những người lên chia sẻ trông giống như là đang diễn. Họ chưa làm điều này với Cha Mẹ của họ bao giờ nên họ chưa cảm thấy đó là những cảm xúc, hành động thật. Họ cho rằng chỉ cần nuôi dưỡng thân thể Cha Mẹ đã là làm tròn đạo hiếu.

Hòa Thượng từng nói: ***“Ngày trước, khi học trò đi xin học với Thầy giáo, người Cha sẽ đứng cung kính, lạy bàn thờ Tổ, lạy Thầy ba lạy, cầu xin Thầy để Thầy nhận dạy con mình. Thấy Cha của mình kính trọng Thầy đến như vậy thì người con đâu dám coi thường!”***. Trong ***“Kinh Vô Lượng Thọ”*** nói: ***“Dĩ thân tác tửc”***. Lấy mình làm gương. Trong bất cứ phương diện nào, chúng ta cũng phải làm ra tấm gương cho người sau. Chúng ta phải làm ra tấm gương Hiếu đạo, Sư đạo, tấm gương làm việc, học tập cho mọi người. Nếu mỗi người đều làm ra được tấm gương thì thế hệ sau đã có phước. Có những người không được học nhưng họ vẫn biết hiếu thảo với Cha Mẹ, khi họ đi làm có tiền thì họ gửi về cho Cha Mẹ, hỗ trợ anh em. Đây là vì hiếu thảo chính là thiên chức của con cái. Có những người học càng rộng, nghe càng nhiều thì lại càng quên đi thiên chức này.

Nhà Phật nói: ***“Tự tánh của chúng sanh vốn đầy đủ hiếu và kính”***. Tự tánh của chúng ta vốn đủ, vốn có sẵn không phải do học mới có. Chúng ta càng học Phật pháp, càng học giáo huấn Thánh Hiền thì chúng ta càng hiểu rõ chân tướng sự thật này. Chúng ta càng học những kiến thức ngoại học thì chúng ta càng học, càng rời xa tự tánh. Có những người học đến mức mà: ***“Người không ra người, ngợm không ra ngợm”***, họ không còn biết làm những việc của con người. Nếu con người không có lễ thì không còn phải là con người.

Ngày trước, khoảng năm 1996, khi tôi đi học ở nước ngoài, tôi nhìn thấy những đôi sinh viên vừa đi vừa ôm nhau. Tôi nói với mọi người, ở nước của tôi, sinh viên không bao giờ dám làm những việc như vậy giữa ban ngày. Khi chúng tôi tổ chức ***“Ngày nhà giáo”*** tri ân các Thầy Cô ở nước ngoài, các Thầy Cô đã vô cùng cảm xúc. Tôi nói, ở nước chúng ta tổ chức tri ân Thầy Cô rất long trọng, các Thầy Cô được nhận rất nhiều hoa.

Chúng ta phải phát huy truyền thống dân tộc, đề cao tinh thần Hiếu đạo, Sư đạo. Con người không biết hiếu thảo Cha Mẹ, không biết kính trọng Thầy Cô thì không thể đề khởi được tâm đồng thể đại bi, đồng cảm với tất cả chúng sanh. Chúng ta phải đề khởi tâm hiếu kính từ ở chính mình và dùng tâm hiếu kính đó để phụng sự chúng sanh. Chúng ta đề khởi được tâm hiếu kính của chính mình thì chúng ta mới có thể hy sinh phụng hiến, chí công vô tư. Nhà Phật dạy: **“Làm mà như không làm, không làm mà làm”**. “*Làm mà như không làm*” là chúng ta làm nhưng chúng ta không bị động tâm, không cảm thấy mệt mỏi. Chúng ta đề khởi được tâm hiếu kính thì chúng ta mới khởi được tâm này. Nếu chúng ta ngồi chờ một ngày, tự nhiên chúng ta sẽ phát được tâm đại từ bi cứu giúp tất cả chúng sanh thì sẽ không bao giờ có ngày đó!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!